

II

(Retsakter vedtaget i henhold til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab/Euratom, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

AFGØRELSER OG BESLUTNINGER

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 24. april 2007

om den statsstøtteordning, som Slovenien gennemfører som led i sin lovgivning om godkendte energiproducenter — statsstøtte C 7/2005

(meddelt under nummer K(2007) 1181)

(Kun den slovenske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2007/580/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med disse ⁽¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

(1) Ved brev, der blev registreret i Kommissionen den 1. oktober 2003, fremsendte de slovenske myndigheder programmet for dækning af strandede omkostninger i

elværker i Slovenien i overensstemmelse med den overgangsordning, der er omhandlet i bilag IV, afsnit 3, punkt 1, litra c), til traktaten om Tjekkiets, Estlands, Cyperns, Letlands, Litauens, Ungarns, Maltas, Polens, Sloveniens og Slovakiets tiltrædelse. Denne anmeldelse blev registreret som statsstøtte under sagsnummer SI 7/03.

(2) Det fremgik af den efterfølgende brevveksling, at to kraftværker, der var nævnt i beskrivelsen af den anmeldte foranstaltning, fik statsstøtte fra en anden støtteordning. Denne anden statsstøtteordning (i det følgende »ordningen«) blev af Kommissionen registreret under sagsnummer NN 80/04 den 6. december 2004.

(3) På grundlag af de foreliggende oplysninger nærer Kommissionen tvivl om, hvorvidt visse dele af ordningen er forenelig med fællesmarkedet. Den vedtog derfor den 2. februar 2005 en beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2 (i det følgende »beslutning om at indlede proceduren«) og anmodede Slovenien om at fremsætte sine bemærkninger. Beslutningen om at indlede proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 15. marts 2005 ⁽²⁾. Interesserede parter blev opfordret til at fremsætte deres bemærkninger senest en måned efter offentliggørelsen.

⁽¹⁾ EFT C 46 af 22.2.2005, s. 3.

⁽²⁾ EUT C 63 af 15.3.2005, s. 2.

(4) Ved brev af 11. marts 2005, der blev registreret den 14. marts 2005, fremsatte Slovenien sine bemærkninger vedrørende den tvivl, der var rejst i beslutningen om at indlede proceduren. Den 25. april 2005, 11. juli 2005, 23. november 2005 og 22. juni 2006 sendte Kommissionen Slovenien yderligere spørgsmål, som blev besvaret i brev af 14. juni 2005, registreret i Kommissionen samme dag, 20. september 2005, registreret i Kommissionen samme dag, 31. januar 2006, registreret i Kommissionen samme dag og 7. juli 2006, registreret i Kommissionen den 14. juli 2006.

(5) Kommissionen modtog ikke bemærkninger fra andre interesserede parter.

(6) Der blev afholdt et teknisk møde mellem Kommissionen og de slovenske myndigheder den 25. oktober 2006, og som følge heraf fremlagde Slovenien supplerende oplysninger i brev af 23. november 2006, der blev registreret i Kommissionen den 24. november 2006.

2. BESKRIVELSE AF ORDNINGEN

(7) Støtteordningen blev indført i 2001 for at fremme produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder og kombineret kraftvarmeproduktion samt sikre en pålidelig energiforsyning fra indenlandske kilder.

(8) En elproducent skal for at være omfattet af ordningen være udpeget som »godkendt producent« af ministeriet for miljø, fysisk planlægning og energi ⁽¹⁾.

(9) Status som godkendt producent kan tildeles tre typer elproducenter:

i) kraftværker, der producerer el på basis af vedvarende energikilder, bortset fra vandkraftværker med en kapacitet på over 10 MW

ii) kraftværker, der anvender kombineret kraftvarmeteknologi, med en effektivitet, der ligger over gennem-

snittet, bortset fra kommunale varmeværker med en kapacitet på over 10 MW og industrielle varmeværker med en kapacitet på over 1 MW

iii) Trbovlje Thermoelectric Power Station (i det følgende »Trbovlje-værket«) med hensyn til den del af produktionen, der anvender op til 15 % af den indenlandske primærenergi, der er nødvendig for at dække Sloveniens elforbrug.

(10) I 2003 tegnede de godkendte producenter sig for ca. 11,2 % af elproduktionen i Slovenien. Når der ses bort fra Trbovlje-værket og det kombinerede kraftvarmeverk i Ljubljana falder denne andel til ca. 2,7 %.

(11) De godkendte producenter har ret til at få hele deres produktion opkøbt af den netoperatør, de er tilknyttet, til en pris, der fastsættes og justeres af staten en gang om året. Denne pris er højere end markedsprisen. De godkendte producenter kan også vælge at sælge deres elektricitet direkte på markedet. I så fald er de berettiget til at modtage en præmie, der svarer til forskellen mellem de indtægter, de ville have haft, hvis de havde valgt at sælge deres el til netoperatøren, og indtægterne ved salg på markedet.

(12) Netoperatørerne dækker de tab, de har som følge af opkøbsforpligtelsen, gennem betalinger fra en fond, der er oprettet ved lov. Midlerne i fonden anvendes også til at betale præmier til de godkendte producenter, der vælger at sælge deres el på markedet. Fondens midler udgøres af provenuet i beslutningen om at indlede proceduren af en skattelignende afgift på elforbrug, som opkræves af alle elforbrugere i Slovenien.

3. KOMMISSIONENS TVIVL

(13) Efter at have analyseret de foreliggende oplysninger kom Kommissionen i første omgang til den konklusion, at støtten udgør statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1, da alle fire kriterier i den relevante definition er opfyldt.

(14) Kommissionen betvivlede endvidere, at ordningen kunne betragtes som forenelig med fællesmarkedet.

⁽¹⁾ Beslutning om betingelserne for opnåelse af status som godkendt elproducent (den slovenske statstidende nr. 29/01 og 99/01).

(15) Kommissionen analyserede først støtten på basis af EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til miljøbeskyttelse⁽¹⁾ (i det følgende »miljørammebestemmelser«). Denne analyse førte til tvivl om, hvorvidt støtten er forenelig med disse rammebestemmelser, især med hensyn til definitionen af producenter, der anvender vedvarende energi og effektiv kombineret kraftvarmeproduktion samt med hensyn til støttens størrelse sammenholdt med producenternes reelle meromkostninger.

(16) Derefter analyserede den støtten på basis af Kommissionens meddelelse om analysemetoden for statsstøtte i forbindelse med strandede omkostninger⁽²⁾ (i det følgende »metoden«). Denne analyse førte til tvivl om, hvorvidt støtten var forenelig med denne metode. Det var især ikke muligt at fastslå, om støtten var beregnet tilstrækkeligt præcis af hensyn til den beregning for hvert enkelt kraftværk, der kræves ifølge denne metode.

(17) For det tredje analyserede Kommissionen støtten som kompensation for udgifter i forbindelse med tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Denne analyse førte til tvivl om støttens forenelighed, da Kommissionen for størstedelen af støttemodtagernes vedkommende ikke præcist kunne definere, hvilke tjenester af almindelig økonomisk interesse det drejede sig om, og for den eneste støttemodtager, hvor dette var muligt, var det ikke muligt at vurdere proportionaliteten i kompensationen.

(18) Kommissionen betvivler endvidere, hvorvidt støtten, der finansieres ved hjælp af en skattelignende afgift, der pålægges elforbrugerne, er forenelig med EF-traktatens artikel 25 og 90.

4. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

(19) Efter beslutningen om at indlede proceduren modtog Kommissionen ikke bemærkninger fra andre interesserede parter.

⁽¹⁾ EFT C 37 af 3.2.2001, s. 3.

⁽²⁾ Vedtaget af Kommissionen den 26.7.2001. Findes på Generaldirektoratet for Konkurrencens websted på følgende adresse: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/stranded_costs_en.pdf
Meddelt medlemsstaterne ved brev, ref. SG(2001) D/290869 af 6.8.2001.

5. MEDLEMSSTATENS INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

(20) I brev af 11. marts 2005, der blev registreret den 14. marts 2005, fremsatte Slovenien sine bemærkninger til den tvivl, der kom til udtryk i beslutningen om at indlede proceduren. Disse bemærkninger omhandlede kun problemet i forbindelse med definition af statsstøtte og begrebet skattelignende afgift.

5.1. Forekomst af statsstøtte

(21) Slovenien pointerede, at de slovenske distributionsselskaber ikke er 100 % statsejede. Det anføres, at ejerskabet af netoperatørerne i praksis er fordelt mellem staten (ca. 80 %) og private investeringsselskaber og andre (ca. 20 %). Med hensyn til opkøbsforpligtelsen sonderer den slovenske lovgivning desuden ikke mellem statsejede og privatejede operatører. Energiloven⁽³⁾ indeholder ikke noget krav om, at operatøren skal være statsejet og tillader, at operatørerne er privat eller statsejede.

(22) Det forhold at en bestemt enhed, der er involveret i opkøbsordningen, er statsejet, medfører ifølge Slovenien ikke af den grund alene, at der er tale om statsstøtte. Der henvises til EF-Domstolens dom af 13. marts 2001 i sag C-379/98.

(23) Slovenien hævder endvidere, at systemet med opkøb af elektricitet fra godkendte producenter, således som det er fastlagt i den slovenske lovgivning, i høj grad ligner andre ordninger der er undersøgt af Kommissionen, f.eks. i sag NN 27/2000 og NN 68/2000⁽⁴⁾, hvor Kommissionen fastslog, at der ikke var tale om statsstøtte. I afgørelserne i disse to sager konkluderede Kommissionen ifølge Slovenien, at lovene eller snarere de omhandlede sager ikke kunne anses for at involvere statsmidler, da forpligtelsen gjaldt for både private og offentlige netoperatører.

(24) Under henvisning til ovennævnte betragtninger og den gældende ordnings karakter fandt Slovenien, at spørgsmålet om ejerskab af de involverede enheder ikke i sig selv ændrer det forhold, at der ikke er tale om statsmidler.

⁽³⁾ Den slovenske statstidende nr. 79/1999, 51/2004.

⁽⁴⁾ EFT C 164 af 10.7.2002, s. 3, for begge sager.

- (25) Slovenien tilføjer, at de obligatoriske bidrag, der modtages af en statslig virksomhed, ikke udgør statsstøtte i de tilfælde, hvor den pågældende virksomhed ikke har ret til frit at disponere over disse midler. Opkøbsordningen finansieres af den afgift, som alle elektricitetsbrugere betaler for brug af nettet. En del af denne afgift opføres af netoperatørerne på separate konti til et forudbestemt formål.

5.2. Skattelignende afgift

- (26) Slovenien fremhævede, at opkøbsordningen finansieres af en del af den afgift, som alle elektricitetsbrugere betaler på samme vilkår, der er kendt på forhånd. De enkelte bestanddele i afgiften for brug af nettet bestemmes af energiagenturet (den myndighed, der regulerer markedet) og regeringen. Prisforskelle dækkes af en mekanisme, hvorved netoperatører køber elektricitet til en fast pris og sælger den til markedsprisen. Et eventuelt tab som følge heraf dækkes af en del af afgiften for brug af nettet. Operatørerne under opkøbsordningen modtager derfor ikke midler fra staten, men fra en del af afgiften for brug af nettet.
- (27) Operatørerne skal føre disse midler på en separat konto. Midlerne anvendes også til at betale den ekstra præmie i tilfælde, hvor de godkendte producenter sælger en del af deres elektricitet uafhængigt eller gennem en mellemmand.
- (28) Det hævdes af Slovenien, at ordningen hverken omfatter en statslig fond eller nogen anden form for fond, som midlerne føres igennem. De midler, der finansierer ordningen, kan ikke anses for at komme fra en halvstatslig afgift, eftersom de ikke kommer fra statsbudgettet og ikke kan henføres til staten.

6. SUPPLERENDE OPLYSNINGER FRA SLOVENIEN

- (29) Efter en yderligere brevveksling med Kommissionen fremlagde Slovenien supplerende oplysninger vedrørende ordningen.

Vedvarende energikilder

- (30) Slovenien fremlagde nye oplysninger, specielt vedrørende ordningens mål på området for miljøbeskyttelse. Sigtet

med ordningen var primært at bidrage til de generelle miljøpolitiske mål:

- i) en mere effektiv energiudnyttelse
- ii) forøgelse af de vedvarende energikilders andel af Fællesskabets primære energibalance fra 8,8 % i 2001 til 12 % i 2010.

- (31) De anførte målsætninger omfatter mål for kombineret kraftvarmeproduktion og for vedvarende energikilder, som begge er omfattet af ordningen for opkøb af elektricitet. Disse mål er i overensstemmelse med de mål, der er fastsat for Slovenien, bl.a. i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/77/EF af 27. september 2001 om fremme af elektricitet produceret fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet⁽¹⁾. Direktiv 2001/77/EF fastsætter vejledende mål for de enkelte medlemsstater. Målet for Slovenien er, at andelen af elforbruget fra vedvarende energikilder skal udgøre 32,6 % senest i 2010.

- (32) Antallet af kraftværker, hvorfra elektriciteten opkøbes under ordningen, er 434. Heraf er 430 tilsluttet distributionsnettet og 4 transmissionsnettet. Over 90 % af de kraftværker, der er forbundet med distributionsnettet, er vandkraftværker, medens resten er biomasseanlæg, solanlæg og kombinerede kraftvarmeanlæg.

- (33) Ordningen har været gældende, siden loven om regler for fastsættelse af priser og opkøb af elektricitet fra godkendte elproducenter⁽²⁾ trådte i kraft den 4. april 2002.

- (34) De nuværende aftaler om opkøb af elektricitet, der er indgået mellem de godkendte kraftværker og net- eller systemoperatørerne, gælder i en periode på ti år.

- (35) Slovenien anførte, at vedvarende energikilder ifølge artikel 4 i energiloven af 1999 defineres som i direktiv 2001/77/EF.

⁽¹⁾ EFT L 283 af 27.10.2001, s. 33.

⁽²⁾ Den slovenske statstidende nr. 25/02.

- (36) Hovedmålet med ordningen er at sikre hensigtsmæssige økonomiske vilkår for at udvikle og gennemføre nye projekter for godkendte kraftværker. En omkostningsanalyse for de enkelte godkendte kraftværker (med hensyn til primærenergikilde og størrelse) har dannet grundlag for beregningen af opkøbspriser for de forskellige typer godkendte kraftværker, som i det mindste sikrer det minimumsafkast, der er nødvendigt for at foretage nye investeringer. Støttens eller præmiens størrelse bestemmes af forskellen mellem den faste årlige opkøbspris og den gennemsnitlige markedspris for elektricitet. Hvis markedsprisen stiger, nedsættes præmierne tilsvarende.
- (37) I nedenstående tabel sammenholdes de godkendte producenters produktionsomkostninger (efter anlægsteknologi og størrelse) med de præmier, der tilbydes under ordningen. Tabellen er baseret på en hypotetisk gennemsnitlig markedspris på 8 SIT/kWh. Denne værdi er kun en referenceværdi. Hvis markedsprisen stiger falder præmierne tilsvarende.
- (38) I alle tilfælde er produktionsomkostningerne højere end både den gennemsnitlige markedspris og den garanterede faste købspris under den godkendte producentordning.

Tabel 1

De godkendte kraftværkers produktionsomkostninger sammenholdt med opkøbsprisen under ordningen

Type af godkendt kraftværk efter primær energikilde		Effekt	Produktionsomkostninger	Forskel	Præmie
	<i>Størrelser</i>	<i>[kW]</i>	<i>[SIT/kWh]</i>	<i>[SIT/kWh]</i>	<i>[SIT/kWh]</i>
Vandkraftværker	maks. 1 MW	100	15,53	7,53	6,75
	fra 1 MW til 10 MW	3 000	14,33	6,33	6,23
Biomassekraftværker	maks. 1 MW	600	24,80	16,80	8,69
	over 1 MW	1 500	18,18	10,18	8,17
Vindkraftværker	maks. 1 MW	100	23,28	15,28	6,55
	over 1 MW	20 000	15,49	7,49	6,05
Geotermiske kraftværker		3 000	14,59	6,59	6,05
Solkraftværker	maks. 36 kW	36	175,26	167,26	81,67
	over 36 kW	100	122,58	114,58	7,46
Andre kraftværker (biogas)		120	30,39	22,39	20,97
Godkendte kraftværker eller termiske anlæg der anvender husholdningsaffald	maks. 1 MW	100	13,97	5,97	4,74
	fra 1 MW til 10 MW	3 000	12,08	4,08	3,87
Kraftvarmeværker til fjernvarme	maks. 1 MW	700	16,54	8,54	5,9
	fra 1 MW til 10 MW	3 000	14,56	6,56	5,38
Kraftvarmeværker i industrien	maks. 1 MW	700	14,95	6,95	4,83

NB: På basis af en markedspris på SIT 8/kWh.

- (39) Det fremgår af en omkostningsanalyse og en økonomisk beregning for de forskellige kategorier af godkendte kraftværksenheder (se tabellen nedenfor), at nettonutidsværdien af de købspriser, der anvendes i ordningen, ikke overstiger nettonutidsværdien af investeringsomkostningerne for nogen af de godkendte kraftværker.

Tabel 2

Nettonutidsværdi (NNV) af opkøbspriser sammenholdt med investeringsomkostningerne for de enkelte godkendte kraftværker

Type af godkendt kraftværk efter primærenergikilde	Kapacitet	Forventet årligt salg	Specifikke investeringsomkostninger	Investeringer	Årlig præmie	Præmie – investeringsomkostninger (NNV)	
	Størrelse	[kw]	[MWh]	[SIT/kW]	[SIT million]	[SIT million/a]	[SIT million]
Vandkraftværker	maks. 1 MW	100	456	480 000	48	2,9	- 21,0
	fra 1 MW til 10 MW	3 000	10 656	380 000	1 140	63,1	- 549,1
Biomassekraftværker	maks. 1 MW	600	2 725	990 000	594	22,5	- 369,3
	over 1 MW	1 500	6 813	660 000	990	52,9	- 492,1
Vindkraftværker	maks. 1 MW	100	187	341 000	34	1,2	- 22,2
	over 1 MW	20 000	40 800	253 000	5 060	234,5	- 2 802,2
Geotermiske kraftværker		3 000	20 736	715 000	2 145	119,2	- 1 029,1
Solkraftværker	maks. 36 kW	36	34	1 430 000	52	2,7	- 26,2
	over 36 kW	100	116	1 210 000	121	0,8	- 105,4
Andre kraftværker (biogas)		120	628	913 000	110	12,5	- 1,0
Godkendte kraftværker eller varmegærker, der anvender husholdningsaffald	maks. 1 MW	100	624	319 000	32	2,8	- 7,0
	fra 1 MW til 10 MW	3 000	19 728	286 000	858	72,5	- 212,0
Kraftvarmegærker til fjernvarme	maks. 1 MW	700	2 496	198 000	139	16,1	- 16,0
	fra 1 MW til 10 MW	3 000	10 698	165 000	495	63,0	- 19,3
Kraftvarmegærker i industrien	maks. 1 MW	700	3 135	187 000	131	2,5	- 5,0

NB: På basis af en rentesats på 8 %, en periode på 15 år og et fald i købsprisen eller præmien på 5 % efter 5 år og 10 % efter 10 år i overensstemmelse med loven om opkøb.

- (40) Præmierne for de enkelte godkendte kraftværker omfatter også det afkast, der er foreskrevet i den slovenske lovgivning — mindst 8 % af investeringer gennemført af offentlige midler. På grund af manglende justering af opkøbspriser og præmier ligger det aktuelle afkast for alle godkendte kraftværker, der benytter vedvarende energikilder, under 8 %, hvilket fremgår af nedenstående tabel. For solkraftværker giver præmien ikke mulighed for afkast (negativt afkast), især i tilfælde af små og mellemstore værker.

Tabel 3

De godkendte kraftværkers afkast

Type af godkendt kraftværk efter primærenergikilde	Kapacitet	Præmie	Afkast inkluderet i præmien	
	Størrelse	[kw]	[SIT/kWh]	
Vandkraftværker	maks. MW	100	6,75	6,95 %
	fra 1 MW til 10 MW	3 000	6,23	7,90 %
Biomasse-kraftværker	maks. 1 MW	600	8,69	2,30 %
	over 1 MW	1 500	8,17	6,00 %
Vindkraftværker	maks. 1 MW	100	6,55	0,40 %
	over 1 MW	20 000	6,05	6,35 %
Geotermiske kraftværker		3 000	6,05	7,30 %
Solkraftværker	maks. 36 kW	36	81,67	- 1,4 %
	over 36 kW	100	7,46	- 15,0 %
Andre kraftværker (biogas)		120	20,97	6,80 %
Godkendte kraftværker eller varmeværker, der anvender husholdningsaffald	maks. 1 MW	100	4,74	4,40 %
	fra 1 MW til 10 MW	3 000	3,87	7,30 %
Varmekraftværker til fjernvarme	maks. 1 MW	700	5,9	0,49 %
	fra 1 MW til 10 MW	3 000	5,38	4,20 %
Varmekraftværker i industrien	maks. 1 MW	700	4,83	- 0,1 %

NB: Afkast beregnet for investeringer i godkendte kraftværker (se tabel 2) til aktuelle præmier.

Kombineret kraftvarmeproduktion

- (41) Slovenien anfører, at de nye kraftvarmeproduktionsenheder hovedsageligt er udstyret med gasturbiner, som under driften når en elektrisk effektivitet på mellem 37 og 40 % og en samlet effektivitet på over 80 %. Nye mindre turbiner når en elektrisk effektivitet på over 30 % og igen en samlet effektivitet på over 80 %. Eftersom den gennemsnitlige elektriske effektivitet i konventionelle varmekraftværker i Slovenien er på ca. 31 %, viser det de store besparelser i primærenergi (mellem 15 og 25 %), der opnås ved at producere elektricitet i kombinerede produktionsanlæg og den bedre varmeudnyttelse.
- (42) Driftseffektiviteten i de godkendte kraftvarmeverker er fastsat på en sådan måde, at de er i overensstemmelse med effektivitetskriterierne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar 2004 om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre energimarked og om ændring af direktiv 92/42/EØF⁽¹⁾
- (43) Slovenien har dokumenteret, at omkostningerne ved elproduktion i godkendte kombinerede kraftvarmeverker i alle tilfælde er højere end den opkøbspris, der tilbydes under ordningen, at præmiernes nutidsværdi er lavere end investeringsomkostningerne, og at afkastet er under 4,20 % (se de sidste tre linjer i alle ovennævnte tabeller). I beregningerne er der taget hensyn til gevinster fra varmeudnyttelsen.

⁽¹⁾ EUT L 52 af 21.2.2004, s. 50.

Forsyningsikkerhed

- (44) Slovenien har indført en tjeneste af almindelig økonomisk interesse på området elforsyningsikkerhed. I overensstemmelse med artikel 11, stk. 4 i direktiv 2003/54/EF er denne tjeneste af almindelig økonomisk interesse baseret på elproduktion ved anvendelse af indenlandske energikilder i form af fossilt brændsel. Med henblik herpå anvendes der 600 000 t slovensk brunkul om året til elproduktion. Brunkul er den eneste fossile brændselkilde i Slovenien. Da brunkullen anvendes mest effektivt på et af Trbovljes anlæg (TET2, som ligger nær en brunkulsmine), er det dette anlæg, der har fået pålagt denne forpligtelse. Det blev besluttet, at denne elmængde kan købes gennem den garanterede ordning.
- (45) Den pågældende mængde elektricitet opkøbes til en pris, der hvert år fastsættes af myndighederne på basis af produktionsomkostningerne i Trbovlje. Opkøbsprisen omfatter ikke noget afkastelement.
- (46) Slovenien har fremlagt nedenstående tabel, der viser et skøn over støtten til virksomheden i de seneste år.

Tabel 4

Skøn over støtte

	7-12.2001	2002	2003	2004
Mængde (GWh)	254,3	562,2	563,4	563,0
Købspris (SIT/kWh)	17,00	15,36	15,34	16,59
Købsomkostninger (i 1 000 SIT)	4 323 943	8 636 245	8 644 855	9 339 836
Salgspris (SIT/kWh)	7,13	5,97	7,60	7,71
Omkostninger ved den solgte energi (i 1 000 SIT)	1 813 111	3 357 073	4 281 840	4 340 040
Støtte (1 000 SIT)	2 510 832	5 279 172	4 363 015	4 999 795
Støtteniveau (SIT/kWh)	9,87	9,39	7,74	8,88

- (47) Det er principielt også muligt at anvende den indenlandske brunkul i kraftværket i Šoštanj, som omfatter fem enheder. To af disse er af nyere dato og udstyret med røggasrensningssystem, tre er af ældre dato og har ikke noget rensningssystem. Disse enheder brænder kul fra en nærliggende kulmine og vil under visse betingelser også kunne brænde brunkul. De to nye enheder anvendes udelukkende til at brænde lignit fra en nærliggende kulmine. Denne kulmines kapacitet dækker stort set disse to enheder. Det er kun muligt at brænde brunkul i de tre ældre enheder, som ikke udnyttes fuldt ud og stadig har en vis driftsreserve. Denne løsning er dog forbundet med følgende problemer:
- i) Transport med jernbane af brunkul til Šoštanj koster ca. 5 EUR/t; under hensyntagen til den planlagte brunkulproduktion i den nationale energibalance (600 000 t/år) resulterer det i 3 mio. EUR om året.
 - ii) Brænding af kul øger SO₂-emissionerne med 30 000 t/år, da enhed 1, 2 og 3 i Šoštanj ikke har noget røggasrensningssystem, og brunkul fra Slovenien indeholder mellem 2,2 % og 2,5 % svovl.
 - iii) Da enhederne 1,2 og 3 i Šoštanj har en betydelige lavere termodynamisk effektivitet end Trbovlje, vil brænding af samme mængde brunkul til elproduktion i de tre enheder i Šoštanj i stedet for i Trbovlje øge CO₂-emissionerne med ca. 15 %.
- Det fremgår heraf, at det ud fra en økonomisk synsvinkel ikke er rentabelt at brænde brunkul i enhederne i Šoštanj.

(48) Den eneste anden mulighed for at brænde brunkul er kraftvarmeværket i Ljubljana (TE-TOL), som anvendte indenlandsk brunkul som vigtigste energikilde indtil 2000. Da enhederne i TE-TOL ikke har indbygget røggasrensningssystem, kan de ikke længere brænde brunkul fra Slovenien, fordi det indeholder mellem 2,2 og 2,5 % svovl. TE-TOL ophørte med at brænde indenlandsk brunkul af denne årsag og brænder nu kun importeret indonesisk kul, som har et betydeligt lavere svovlindhold (< 0,5 %), således at anlægget ikke har behov for røggasrensningsudstyr. Det vil ikke være rentabelt at udstyre TE-TOL-enhederne med et rensningssystem.

(49) Slovenien har givet garanti for, at statsstøtte til forsyningsikkerhed højst kan ydes til 15 % af den primærenergi, der er nødvendig for at dække Sloveniens energiforbrug i et hvilket som helst kalenderår.

Kumulering

(50) Ifølge opkøbsordningen er det kun en del af den godkendte producents afskrivningsomkostninger, der dækkes.

(51) Reglerne om tildeling af midler til fremme af udnyttelsen af vedvarende energikilder, effektiv energiudnyttelse og kombineret varmeproduktion ⁽¹⁾ tillod investeringsstøtte til kraftværker, der anvender vedvarende energikilder og kraftvarmeproduktion. Investeringsstøtten til disse værker er imidlertid afskaffet under de nye regler om tildeling af midler til fremme af en effektiv anvendelse af energi og udnyttelse af energiressourcer ⁽²⁾. Der er dog gjort undtagelser for kraftværker, der ikke er forbundet med det offentlige net, som ikke er omfattet af ordningen, og for værker med en kapacitet på op til 10 MW, som anvender vedvarende energikilder og benytter ny eller forældet teknologi, hvor opkøbsprisen for elektricitet — som følge af den høje kostpris ved elproduktionen — ikke er høj nok til at sikre, at investeringen er rentabel. Det fastsættes i udbud, der afholdes med regelmæssige mellemrum, hvilken type teknologi, der er berettiget til statsstøtte.

(52) For at forhindre en for høj grad af kumulering bestemmer artikel 14 i loven om reglerne for fastsættelse

af priser og opkøb af elektricitet fra godkendte elproducenter, at hvis en godkendt producent har modtaget støtte til opførelse af et kraftværk, reduceres den garanterede opkøbspris tilsvarende.

(53) Ifølge samme artikel skal en godkendt elproducent ved undertegnelsen af en aftale om opkøb af elektricitet med den netoperatør, han er forbundet med, angive den støtte, der er ydet til opførelsen af kraftværket. Det anførte beløb danner grundlag for beregningen af nedsættelsen af den garanterede opkøbspris. På basis af ovennævnte bestemmelser nedsættes den garanterede opkøbspris til kraftværkerne (afhængig af anlæggets type og kapacitet) med 5 % for hver 10 % modtagen statsstøtte sammenholdt med investeringerne i kraftværket.

(54) Bestemmelserne i loven er baseret på, at den fulde garanterede pris for elektricitet fra godkendte producenter dækker de faste og de variable omkostninger. Det gennemsnitlige forhold mellem faste og variable omkostninger skønnes at være 50:50.

(55) Slovenien har forpligtet sig til at præcisere reglen for nedsættelse, således at den er bedre afpasset efter fordelingen mellem faste og variable omkostninger afhængig af teknologi.

Medlemsstatens forpligtelser

(56) Slovenien forpligtede sig til at forberede ændringer i bestemmelserne om elektricitet fra vedvarende energikilder og kombineret kraftvarmeproduktion for at ændre den nuværende finansiering af ordningen. Disse ændringer vil blive indført for at gøre støtteordningen forenelig med EF-traktatens artikel 25 og 90:

i) Den metode, hvorpå støttemidlerne tilvejebringes, ændres til engangsbetalinger ved tilslutning, uanset hvilken mængde eller type el der forbruges. Ved fastsættelsen af engangsbetalingen tages der hensyn til tilslutningseffekten (sikringseffekt) og det spændingsniveau, den pågældende forbruger og forbrugergruppe er tilsluttet.

⁽¹⁾ Den slovenske statstidende nr. 74/01.

⁽²⁾ Den slovenske statstidende nr. 49/03.

ii) I perioden fra Sloveniens tiltrædelse af Unionen indtil det tidspunkt, hvor den nye metode er indført, sikrer Slovenien, at importører af grøn elektricitet kan anmode om refusion af den afgift, der finansierer støtten til vedvarende energikilder i ordningen, hvis de kan bevise, at de reelt indfører grøn elektricitet. Kravene til den dokumentation, der beviser, at den importerede elektricitet er af grøn oprindelse, er primært baseret på Fællesskabets regler for oprindelsescertifikater. For at forhindre en kunstig forøgelse af erklæringerne, hvor Fællesskabets oprindelsesregler ikke garanterer tilstrækkelig beskyttelse, kan der om nødvendigt fastsættes lofter for de beløb, der kan godtgøres pr. distributør. Et lignende system indføres for el fra kraftvarmeværker baseret på Fællesskabets oprindelsescertifikater på dette område.

7. VURDERING

7.1. Gældende EU-direktiver om elproduktion

- (57) Elproduktion er underlagt bestemmelserne i en række EU-direktiver, herunder især direktiv 2003/54/EF, 2001/77/EF og 2004/8/EF.
- (58) I artikel 3, stk. 2, i direktiv 2003/54/EF hedder det: »Medlemsstaterne kan under fuld iagttagelse af de relevante bestemmelser i traktaten, særlig artikel 86, ud fra almindelig økonomisk interesse pålægge selskaber i elektricitetssektoren offentlige serviceforpligtelser, som kan omfatte leveringernes sikkerhed, herunder forsyningssikkerhed, regelmæssighed, kvalitet og pris samt miljøbeskyttelse, herunder energieffektivitet og klimabeskyttelse.«
- (59) Artikel 11, stk. 4, i direktiv 2003/54/EF bestemmer: »En medlemsstat kan af hensyn til forsyningssikkerheden bestemme, at produktionsanlæg, der anvender indenlandske primære energikilder som brændsel, skal gives forrang, dog højst i et omfang pr. kalenderår på 15 % af den totale mængde primæreenergi, der er nødvendig for at producere den elektricitet, der forbruges i den pågældende medlemsstat.«
- (60) Direktiv 2001/77/EF fastsætter vejledende nationale mål for forbrug af elektricitet fra vedvarende energikilder. Artikel 3 i direktivet bestemmer følgende:

»1. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at fremme et øget forbrug af elektricitet fra vedvarende

energikilder i overensstemmelse med de fastsatte vejledende, nationale mål, jf. stk. 2. Foranstaltningerne bør stå i rimeligt forhold til det mål, der skal nås.

2. Senest den 27. oktober 2002 og derefter hvert femte år vedtager og offentliggør medlemsstaterne en rapport med de vejledende, nationale mål for det fremtidige forbrug af elektricitet fra vedvarende energikilder udtrykt som en procentdel af elforbruget for de næste ti år. Rapporten skal ligeledes indeholde en redegørelse for, hvilke foranstaltninger der er truffet eller påtænkes på nationalt plan med henblik på at nå disse vejledende, nationale mål. Ved fastsættelsen af målene indtil 2010 skal medlemsstaterne:

— tage hensyn til referenceværdierne i bilaget

— sørge for, at målene er forenelige med de nationale forpligtelser, de enkelte medlemsstater måtte have påtaget sig inden for rammerne af de klimapolitiske forpligtelser, der er accepteret af Fællesskabet i henhold til i Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer.«

- (61) I bilaget til direktiv 2001/77/EF, som ændret ved tiltrædelsestraktaten, er det nationale mål for Slovenien fastsat til 33,6 %.

7.2. Vurdering af støtten til grøn elektricitet og kombinerede kraftvarmeværker

7.2.1. Forekomst af støtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 3

- (62) En foranstaltning udgør statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1, hvis den indebærer en konkurrencemæssig fordel på en særlig måde, påvirker eller truer med at påvirke konkurrencen og samhandelen mellem medlemsstaterne og involverer statsmidler.
- (63) Det fremgår klart, at ordningen er specifik, da den kun er rettet mod visse kraftværker. Det forhold, at den indebærer en fordel for disse kraftværker, er også klart, da sigtet med ordningen er at give disse værker mulighed for at sælge deres elektricitet til en pris, der er højere end markedsprisen.

- (64) Der udveksles elektricitet mellem medlemsstaterne. Med direktiv 2003/54/EF fuldføres skabelsen af et indre marked for elektricitet, som blev indledt med direktiv 96/92/EF. Sloveniens net er især forbundet med det østrigske og det italienske net. Slovenien udveksler elektricitet med sine naboer. Slovenien importerede eksempelvis 6 314 GWh elektricitet i 2004 og eksporterede 7 094 GWh ⁽¹⁾. Foranstaltningen påvirker derfor samhandelen mellem medlemsstaterne.
- (65) Kommissionen noterer endvidere, at Slovenien ikke har udtrykt tvivl med hensyn til nogen af ovennævnte tre kriterier.
- (66) Med hensyn til det fjerde kriterium, tilstedeværelsen af statsmidler, er Kommissionen ikke enig med Slovenien i, at systemet svarer til det, der blev undersøgt af EF-Domstolen i sagen *PreussenElektra*.
- (67) Forskellen mellem de to systemer ligger i finansieringsmekanismen. I *PreussenElektra* blev forsyningstariffen finansieret direkte af private elforsyningsvirksomheder, som måtte købe elektricitet til en pris, der lå over markedsprisen, fra producenter af vedvarende elektricitet. I det foreliggende tilfælde finansieres omkostningerne i forbindelse med forsyningstaksten af en skattelignende afgift.
- (68) I den forbindelse noterer Kommissionen sig, at ordningen finansieres ved hjælp af provenuet fra en afgift, som opkræves af staten. Afgiftsprovenuet indsættes herefter på en konto, der forvaltes af de offentlige myndigheder, i modsætning til hvad der var tilfældet i *PreussenElektra*-sagen. De offentlige myndigheder fordeler midlerne på kontoen efter en ordning, der er fastlagt ved lov.
- (69) Det er fast praksis i Kommissionen at betragte provenuet fra sådanne afgifter som statsmidler ⁽²⁾. Denne praksis følger retspraksis i en sag, hvor provenuet af afgifter opkrævet af staten, som overføres til fonde, der er oprettet af staten og anvendes til at begunstige visse virksomheder, karakteriseres som statsmidler (se f.eks. EF-Domstolens dom i sag C-173/73 ⁽³⁾ og C 78/76 ⁽⁴⁾).
- (70) I *Pearle*-dommen ⁽⁵⁾ erklærede EF-Domstolen, at provenuet af en skattelignende afgift, der opkræves af en statskontrolleret organisation hos dets medlemmer, ikke kan betragtes som statsmidler. Afgiften blev besluttet af branchen inden for den optiske sektor og opkrævet af medlemmerne inden for sektoren. Den blev anvendt til at finansiere reklamekampagner til fordel for branchen, dvs. til fordel for dem, der havde ydet bidragene.
- (71) EF-Domstolen fastslog, at foranstaltningen ikke udgjorde statsstøtte, fordi beslutningen om at indføre afgiften ikke var truffet af staten, og fordi afgiftsprovenuet ikke var statsmidler.
- (72) Til forskel fra den ordning, der blev behandlet af EF-Domstolen, fremgår det helt klart i den foreliggende sag, at afgiften kan henføres til staten, fordi staten selv indfører afgiften ved lov.
- (73) Med hensyn til midlernes oprindelse bemærker Kommissionen, at der er tale om en anden form for oprindelse end i ovennævnte dom, da pengene ikke tilvejebringes gennem bidrag fra de virksomheder, der nyder godt af foranstaltningen, men derimod hidrører fra alle de kunder, der køber elektricitet enten hos støttemodtagerne eller deres konkurrenter. En sådan mekanisme kan ikke etableres af en branchesammenslutning som den, der var genstand for dommen. Det viser netop den fiskale karakter af ordningen, som kun kan indføres ved statslige beføjelser.
- (74) Kommissionen er af den opfattelse, at denne forskel er tilstrækkelig til at konkludere, at der er tale om statsstøtte i den foreliggende sag.

7.2.2. Støttens lovlighed

- (75) Støtteordningen blev indført inden Sloveniens tiltrædelse af Den Europæiske Union. Det primære retsgrundlag for ordningen er energiloven af 1999. Definitionen af godkendte producenter, der er omfattet af ordningen, blev fastlagt i 2001 i bestemmelsen om betingelser for opnåelse af status som godkendt elproducent ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Kilde: Det Internationale Energiagentur. http://www.iea.org/Textbase/stats/electricitydata.asp?COUNTRY_CODE=SI

⁽²⁾ Se f.eks. sag N 161/04 – Portugal - EUT C 250 af 8.10.2005, s. 9.

⁽³⁾ Dom af 2.7.1974 i sag C-173/73 *Italien mod Kommissionen*.

⁽⁴⁾ Dom af 22.3.1977 i sag C-78/76 *Steinike mod Forbundsrepublikken Tyskland*.

⁽⁵⁾ Dom af 15.7.2004 i sag C-345/02.

⁽⁶⁾ Den slovenske statstidende nr. 29/01 og 99/01.

(76) Statens finansielle engagement som følge af ordningen var ikke fastsat på tiltrædelsestidspunktet. Ordningen har ikke et begrænset eller forud defineret antal støttemodtagere. Ethvert kraftværk, der opfylder de tekniske krav i ovennævnte bestemmelse, kan opnå støtte. Det inkluderer især eventuelle nye godkendte kraftværker, der er tilsluttet nettet efter Sloveniens tiltrædelse. Selv for hver enkel støtteforanstaltning, der iværksættes under ordningen, kendes statens engagement ikke på forhånd, fordi det afhænger af forskellen mellem den opkøbspris, der af staten er fastsat for anlægget, og den gennemsnitlige markedspris, som svinger på en uforudsigelig måde. Slovenien har understreget, at den faktiske byrde for staten kun kendes efterfølgende ved udgangen af hvert anvendelsesår.

(77) I betragtning af ovenstående finder Kommissionen, at ordningen stadig gælder efter Sloveniens tiltrædelse af EU.

(78) Kommissionen bemærker, ovennævnte argument allerede blev anført i beslutningen om at indlede proceduren, og at Slovenien ikke har bestridt det i sine bemærkninger.

(79) Traktaten om Tjekkiets, Estlands, Cyperns, Letlands, Litauens, Ungarns, Maltas, Polens, Sloveniens og Slovakiet's tiltrædelse af Den Europæiske Union (i det følgende »tiltrædelsestraktaten«) indeholder en oversigt over de kategorier af støtte, som på tiltrædelsestidspunktet betragtes som eksisterende støtte efter EF-traktatens artikel 88, stk. 1:

— støtteforanstaltninger indført inden den 10. december 1994. Ordningen blev indført i 2001 og er derfor ikke omfattet af denne kategori

— støtteforanstaltninger anført i tillægget til bilag IV til tiltrædelsestraktaten. Ordningen indgår ikke i denne liste og er derfor ikke omfattet af denne kategori

— støtteforanstaltninger, som Kommissionen efter en særlig procedure, den såkaldte »interimsprocedure«, ikke har gjort indsigelser mod.

Al den støtte, der er gældende efter tiltrædelsestidspunktet, og som ikke opfylder ovennævnte kriterier, betragtes som ny støtte ved tiltrædelsen med henblik på anvendelse af EF-traktatens artikel 88, stk. 3.

(80) Ordningen er ikke omfattet af nogen af ovennævnte tre kategorier. Den skal derfor betragtes som ny støtte ved tiltrædelsen med henblik på anvendelse af EF-traktatens artikel 88, stk. 3. Støtten er ikke anmeldt til Kommissionen og udgør derfor ulovlig støtte i medfør af artikel 1, litra f), i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 ⁽¹⁾.

7.2.3. Støttens forenelighed med EF-traktaten

(81) Kommissionen bemærker, at ordningen omfatter tre dele, da der ydes støtte til tre forskellige grupper støttemodtagere. Med hensyn til de to første grupper, producenter af grøn elektricitet og effektive kombinerede kraftvarmeværker, er Sloveniens mål miljøbeskyttelse. Støtten til en tredje gruppe støttemodtagere, kraftværket i Trbovlje, er øremærket for at sikre et vist forsyningssikkerhedsniveau på el-området.

(82) De forskellige dele i ordningen vurderes særskilt under hensyntagen til foranstaltningernes forskellige målsætninger.

Støtten til producenter af grøn elektricitet: forenelighed med rammebestemmelserne på miljøområdet

(83) Kommissionen vurderede støttemekanismen for producenterne af grøn elektricitet på basis af rammebestemmelserne på miljøområdet, særlig punkt 58 ff. og tog følgende i betragtning.

(84) Kommissionen bemærker, at definitionen af vedvarende energikilder i ordningen er i overensstemmelse med definitionen i direktiv 2001/77/EF. Ordningen er derfor i overensstemmelse med punkt 6, afsnit 8, i rammebestemmelserne på miljøområdet og punkt 58 ff.

⁽¹⁾ EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

- (85) Som anført i punkt 59, første afsnit, i disse rammebestemmelser kan medlemsstaterne yde kompensation for forskellen mellem produktionsomkostningerne ved anvendelse af vedvarende energi og markedsprisen for den pågældende energi. En sådan kompensation dækker kun de ekstra produktionsomkostninger i forbindelse med miljøvenlig elproduktion sammenholdt med omkostningerne ved energiproduktion på basis af traditionelle energikilder. En eventuel støtte kan imidlertid kun dække afskrivning af anlæg og, hvis medlemsstaterne kan dokumentere, at det er absolut nødvendigt, et rimeligt afkast.
- (86) Slovenien beregnede kompensationen i form af faste tariffer (forsyningstariffer) for den energi, hvortil der blev ydet støtte som ovenfor nævnt. Loven foreskriver objektive metoder for beregning af støtteniveau. Ifølge ovennævnte oplysninger overstiger støtten ikke afskrivning plus et rimeligt afkast. Støtten ydes kun i en periode på ti år svarende til varigheden af de aftaler, der er undertegnet mellem netoperatørerne og producenterne af grøn elektricitet. Denne periode er mindre end den typiske afskrivningsperiode på 15 år for sådanne anlæg. Kommissionen bekræfter, at et godkendt kraftværks produktionsomkostninger i alle tilfælde er højere end både den gennemsnitlige markedspris og den garanterede opkøbspris. Forskellen mellem markedsprisen og produktionsomkostningerne for grøn elektricitet er derfor højere end præmien til alle kraftværker.
- (87) Punkt 59, andet afsnit, i rammebestemmelserne på miljøområdet bestemmer endvidere, at der ved fastsættelse af driftsstøtten ligeledes bør tages hensyn til en eventuel investeringsstøtte, der er ydet til den pågældende virksomhed ved bygningen af anlægget. Efter beslutningen om at indlede proceduren meddelte Slovenien Kommissionen, at det kun var et begrænset antal VE-elproducenter (vedvarende energi), der ud over den omhandlede driftsstøtte havde modtaget investeringsstøtte. Slovenien indførte en lov, der forpligtede modtagere af investeringsstøtte til at opgive det modtagne støttebeløb, inden de solgte deres elektricitet til faste priser til nettet.
- (88) Når der er ydet investeringsstøtte, nedsættes forsyningstariiffen. Nedsættelsen svarer til halvdelen af den tildelte investeringsstøtte. Selv om denne faste andel i teorien kan resultere i en mulig overkompensation for teknologier med små driftsomkostninger, har Slovenien dokumenteret, at der i praksis i de meget få tilfælde, hvor investeringsstøtte er blevet kumuleret med tidligere støtteordninger, ikke har været tale om nogen overkompensation. Det skyldes, at Slovenien ikke har VE-kraftværker med lave driftsomkostninger, som nutidens vindmøller.
- (89) Med hensyn til den fremtidige anvendelse af ordningen har Slovenien forpligtet sig til, hvor det er nødvendigt, at tilpasse den relative andel af nedsættelsen på en sådan måde, at der ikke i overensstemmelse med punkt 59, andet afsnit i rammebestemmelserne på miljøområdet sker nogen overkompensation.
- (90) (Kommissionen fastslår derfor, at Slovenien har dokumenteret, at den omhandlede støtte ikke overstiger de ekstra produktionsomkostninger ved vedvarende energikilder, der støttes af foranstaltningen. Foranstaltningen er derfor forenelig med punkt 58 ff. i rammebestemmelserne om miljøstøtte.
- Støtte til kombinerede kraftvarmeværker: forenelighed med rammebestemmelserne for miljøstøtte*
- (91) Kommissionen vurderede, om støtteordningen for effektive kombinerede kraftvarmeanlæg var i overensstemmelse med rammebestemmelserne, især punkt 66 og 67, og tog hensyn til følgende aspekter.
- (92) Kommissionen bemærker for det første i overensstemmelse med punkt 66 i rammebestemmelserne, at driftseffektiviteten af de kombinerede kraftvarmeværker, der er omfattet af ordningen, overstiger de referenceværdier, der er fastsat i direktiv 2004/8/EF. Slovenien ajourfører referenceværdierne i overensstemmelse med direktivet. De kombinerede kraftvarmeanlæg, der er omfattet af ordningen, opfylder derfor de krav, der er fastsat i punkt 31 i rammebestemmelserne for miljøbeskyttelse.
- (93) Det fremgår af oplysningerne fra Slovenien, at de gennemsnitlige omkostninger for produktion af elektricitet i kombinerede kraftvarmeværker under alle omstændigheder er højere end den garanterede opkøbspris⁽¹⁾. I beregningen er der også taget hensyn til indtægter fra produktion og salg af varme. Kommissionen er derfor af den opfattelse, at støttebeløbet er beregnet i overensstemmelse med punkt 66 i rammebestemmelserne.
- (94) Slovenien meddelte Kommissionen, at støtten til kombinerede kraftvarmeværker tildeltes efter samme regler som dem, der gælder for producenter af grøn elektricitet. Da disse regler er forenelige med rammebestemmelserne, mener Kommissionen, at den del af ordningen, der vedrører støtte til kombinerede kraftvarmeværker, er forenelig med punkt 66 i rammebestemmelserne.

⁽¹⁾ Se de sidste tre linjer i ovennævnte tabeller.

Finansieringsmekanismen for støtten til producenter af grøn energi og kombineret kraftvarmeproduktion: overensstemmelse med artikel 25 og 90 i EF-traktaten

- (95) Kommissionen bemærker, at opkrævning af en afgift på både indenlandsk produceret og importeret grøn elektricitet til fordel for den indenlandsk producerede grønne elektricitet, tidligere kan have været diskriminerende over for importeret grøn elektricitet. Slovenien har imidlertid forpligtet sig til at skabe mulighed for at refundere afgiften på importeret grøn elektricitet. Kommissionen bemærker, at refusionen primært baseres på Fællesskabets ordning for oprindelsescertifikater. Ved de supplerende krav beskytter medlemsstaten systemet imod en kunstig stigning i importanmeldelserne. Ved vurderingen af proportionaliteten i kravene har Kommissionen taget hensyn til risikoen for kunstige anmeldelser og det slovenske markeds begrænsede omfang, hvor sådanne kunstige anmeldelser kunne få betydelig indvirkning på støttesystemet. Kommissionen mener derfor, at Slovenien har forpligtet sig til at indføre et passende instrument for at forhindre enhver form for diskrimination, som måske har fundet sted tidligere.
- (96) Kommissionen bemærker, at Slovenien har forpligtet sig til at gennemføre den nye finansieringsmekanisme på basis af en tilslutningsafgift, som vil være uafhængig af det faktiske forbrug af indenlandsk produceret eller importeret grøn elektricitet. Den nye mekanisme vil ikke diskriminere imod importeret grøn elektricitet.

Konklusion om støtte til producenter af grøn elektricitet og kombinerede kraftvarmeverker

- (97) På baggrund af det ovenfor anførte opfylder støtten til både de grønne elektricitetsværker og de kombinerede kraftvarmeverker kriterierne i rammebestemmelserne. Da det er tilstrækkeligt for at erklære støtten forenelig med fællesmarkedet, finder Kommissionen ikke, at det er nødvendigt at vurdere, om støtten kan erklæres forenelig på basis af andre bestemmelser, selv om Kommissionen overvejede disse bestemmelser i beslutningen om at indlede proceduren.

7.3. Vurdering af støtten til Trbovlje-værket

- (98) Slovenien betragter støtten til kraftværket i Trbovlje som en kompensation for omkostninger i forbindelse med en offentlig serviceforpligtelse på området for elforsynings-sikkerhed.
- (99) Kompensation til omkostninger i forbindelse med en tjeneste af generel økonomisk interesse kan være omfattet af en undtagelse fra princippet om forbud

mod statsstøtte. I visse tilfælde udgør en sådan kompensation endda muligvis ikke statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1. I sin dom af 24. juli 2003 i sag C-280/00 ⁽¹⁾ (i det følgende »Altmark-dommen«) fastsatte Domstolen fire kriterier for, at statsstøtte, der har til formål at kompensere for omkostninger i forbindelse med en tjeneste af generel økonomisk interesse, ikke er statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

- (100) Kommissionen analyserede støtten til Trbovlje-værket på basis af disse fire kriterier.
- (101) **Første kriterium:** »støttemodtageren skal i realiteten have en forpligtelse til at udføre en offentlig tjeneste, hvor forpligtelsen er klart defineret«.
- (102) Kommissionen bemærker, at den slovenske lovgivning pålægger Trbovlje-værket en forpligtelse vedrørende forsyningsikkerhed med direkte henvisning til direktiv 2003/54/EF, særlig artikel 3, stk. 2, og artikel 11, stk. 4, som anført ovenfor.
- (103) Kommissionen har allerede i en række beslutninger vurderet, at artikel 11, stk. 4, i direktiv 2003/54/EF i forbindelse med artikel 3, stk. 2, i samme direktiv kan anses for at danne grundlag for forpligtelser til offentlig tjeneste på forsyningsområdet ⁽²⁾. I artiklen nævnes højst 15 % af den samlede primærenergi, der er nødvendig for at fremstille den elektricitet, der forbruges i den pågældende medlemsstat. Slovenien forpligtede sig til at begrænse støtten til Trbovlje-værket, således at dette loft overholdes, idet der endog blev taget hensyn til den støtte, der er givet til samme formål uden for den ordning der er genstand for denne beslutning. Forpligtelsen er også tidsmæssigt begrænset indtil 2009.
- (104) Kommissionen finder derfor, at første kriterium er opfyldt.
- (105) **Andet kriterium:** »de parametre, der danner grundlag for beregning af kompensationen, skal fastsættes på forhånd på en objektiv og gennemsigtig måde«.

⁽¹⁾ Domstolens dom af 24.7.2003 i sag C-280/00 *Altmark trans GmbH og Regierungspräsidium Magdeburg mod Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*.

⁽²⁾ Se Kommissionens beslutninger i sag N 34/99 (EFT C 5 af 8.1.2002, s. 2), NN 49/99 (EFT C 268 af 22.9.2001, s. 7) og N 6/A/2001 (EFT C 77 af 28.3.2002, s. 26).

- (106) I det foreliggende tilfælde antager støtten form af en fast opkøbspris. Regeringen offentliggør hvert år en beslutning, der fastsætter den elektricitetsmængde, der er omfattet af købsforpligtelsen, og opkøbsprisen for denne elektricitet. Prisfastsættelsen sker efter en gennemsigtig metode med en liste over de støtteberettigede omkostninger, der kun dækker anlæggets produktionsomkostninger.
- (107) Kommissionen fastslår derfor, at andet kriterium er opfyldt.
- (108) **Tredje kriterium:** »kompensationen kan ikke overstige det beløb, der er nødvendigt for at dække alle eller en del af omkostningerne ved udførelsen af en offentlig tjeneste under hensyntagen til de relevante indtægter og en rimelig indtjening for at udføre disse tjenester«.
- (109) Købsprisen fastsættes med henblik på udelukkende at dække omkostningerne ved fremstilling af den planlagte elektricitetsmængde. Den omfatter ikke nogen indtjening.
- (110) Kommissionen fastslår derfor, at tredje kriterium er opfyldt.
- (111) **Fjerde kriterium:** »i tilfælde hvor en virksomhed, der har fået pålagt en tjeneste af almindelig økonomisk interesse, i et specifikt tilfælde ikke er valgt efter offentligt udbud, som sikrer udvælgelse af en budgiver, der er i stand til at udføre disse tjenester til den laveste pris for samfundet, skal kompensationens størrelse bestemmes på basis af en analyse af de omkostninger, som en typisk virksomhed, der er veldrevet og tilstrækkeligt forsynet med transportmidler til at være i stand til at opfylde de nødvendige public service-krav ville have i forbindelse med udførelsen af disse forpligtelser under hensyntagen til de relevante indtægter og en rimelig indtjening for udførelsen af disse forpligtelser«.
- (112) Trbovlje-værket blev ikke udvalgt på basis af offentligt udbud. Kommissionen bemærker imidlertid, at Slovenien har dokumenteret, at valget af Trbovlje i det foreliggende tilfælde resulterede i, at udførelsen af tjenesten af almindelig økonomisk interesse blev varetaget til den laveste pris for samfundet, idet der blev taget hensyn til de særlige faktuelle og retlige forhold i denne sag. I det foreliggende tilfælde omfatter forpligtelsen til offentlig tjeneste garanti for national forsyningssikkerhed indtil 2009 ved anvendelse af indenlandske primærengibrændselskilder, som ikke i noget regnskabsår overstiger 15 % af den samlede primærengi, der er nødvendig for at fremstille den elektricitet, der forbruges i Slovenien.
- (113) I de foreliggende tilfælde var der højst to kraftværker i Slovenien, som i deres aktuelle situation ville være i stand til at påtage sig den pågældende forpligtelse til offentlig tjeneste. Det var værkerne i Šoštanj og Trbovlje.
- (114) De øvrige værker ville have været nødsaget til at installere et kostbart røggasrensningssystem, hvilket ville have gjort denne mulighed urentabel. De to enheder på Šoštanj-værket, der kan anvende indenlandsk brændsel, udnyttes altid til fuld kapacitet og anvender indenlandsk lignit. Det vil ikke være rentabelt at øge deres maksimale kapacitet til at brænde indenlandsk brændsel, da det vil kræve, at værket udvides, eller at nogle af dets enheder udbygges med et røggasrensninganlæg. De slovenske myndigheder har taget hensyn til produktionen på disse to enheder ved beregningen af det loft på 15 %, der henvises til i punkt 101. Det var derfor kun Trbovlje-værket, der i det foreliggende tilfælde var i stand til at varetage forpligtelsen til offentlig tjeneste. Støtten til Trbovlje dækker kun den andel på 15 %, som ikke kan dækkes af Šoštanj-værket.
- (115) Slovenien har derfor anvendt den mest rentable og effektive metode til at få udført den offentlige tjenesteydelse, der består i at fremstille elektricitet på basis af indenlandsk brændsel. I betragtning af, at kompensationen til udførelsen af den offentlige tjenesteydelse ikke omfatter noget gevinstelement, fastslår Kommissionen, at denne offentlige tjenesteydelse er udført til den billigste pris for samfundet. Afholdelse af et udbud ville ikke have resulteret i en billigere løsning. På kort sigt (indtil 2009) ville modernisering af et eksisterende anlæg eller bygning af nye mere effektive anlæg (hvis det var muligt) have krævet store investeringsomkostninger, og en hvilken som helst budgiver ville have krævet en kompensation, som i det mindste omfattede en rimelig kapitalforrentning. Det ville derfor have resulteret i en forøgelse af den kompensation, der skulle betales til den operatør, der fik pålagt forpligtelsen til at udføre tjenesten af almindelig økonomisk interesse.
- (116) Kommissionen bemærker endvidere, at der ikke er noget der tyder på, at Trbovlje-værket ikke ville være drevet som en typisk veldrevet virksomhed eller blive drevet på en særlig ineffektiv måde. Kommissionen bemærker, at selskabet allerede omlagde sine aktiviteter, da den økonomiske overgangsperiode fandt sted i Slovenien, navnlig ved at nedlukke sine ældste og mest ineffektive enheder, som var forældede, samt ved at nedskære medarbejdertallet. Det bemærkes endvidere, at kompensationen for udførelsen af den offentlige tjenesteydelse under ingen omstændigheder omfatter nogen fortjeneste.

- (117) Kommissionen bemærker endelig, at Trbovlje-værket ikke vil være i stand til at udnytte virkningen af den nye runde i emissionshandelssystemet (»ETS«) for 2008-2012 til at opnå yderligere indtægter eller indtjening som vil være en følge af den særlige forpligtelse til offentlig tjeneste sammenholdt med det, som en hvilken som helst anden sammenlignelig virksomhed ville kunne opnå. Staten pålægger Trbovlje-værket en forpligtelse til at fremstille elektricitet. Til forskel fra værker, der frit sælger deres elektricitet på markedet, har Trbovlje derfor ikke den alternative mulighed at ophøre med at producere elektricitet og på CO₂-markedet sælge de nødvendige kvoter, det gratis har fået tildelt, uden at være forpligtet til at købe et tilsvarende antal kvoter for at opfylde sine afståelsesforpligtelser. Her er ikke taget hensyn til den forbedrede effektivitet på værket i overensstemmelse med den tilskyndelsesvirkning, der er skabt af ETS og som dermed frigør reservekvoter, som det vil kunne sælge samtidig med, at det opfylder sin public-serviceforpligtelse til at fremstille en vis mængde elektricitet.
- (118) Ovennævnte ræsonnement bygger på præmissen om, at lignit på nuværende tidspunkt er den mest økonomiske indenlandske brændselskilde til fremstilling af elektricitet i Slovenien. Kommissionen mener, at det på nuværende tidspunkt og på kort sigt er tilfældet.
- (119) Kommissionen bemærker imidlertid også, at visse teknikker til fremstilling af elektricitet ved brug af indenlandske vedvarende energikilder allerede nu har produktionsomkostninger, der ikke er ret meget højere end produktionsomkostningerne ved brug af lignit. Det gælder store biomasseværker, hvor produktionsomkostningerne ifølge Slovenien gennemsnitlig andrager 18,18 SIT/MWh, hvilket er lidt mere end 10 % over Trbovlje-anlæggets omkostninger.
- (120) Kommissionen bemærker derfor, at begrundelsen for denne beslutning er baseret på den specifikke baggrund for den foreliggende sag, herunder især det forhold, at forpligtelsen pålægges Trbovlje-værket til og med 2009. På længere sigt, når omkostningerne ved de vedvarende energikilder er faldet og deres samlede kapacitet er øget, vil situationen være en anden.
- (121) Kommissionen tager endvidere hensyn til, at denne særlige forpligtelse til offentlig tjeneste er pålagt på basis af en af Fællesskabets retsakter — direktiv 2003/54/EF. Den særlige karakter af denne public service-forpligtelse, der sikrer national forsyningssikkerhed, kan fortolkes som om den — pr. definition — begrænser tjenesteudbyderen til at operere inden for de nationale grænser.

- (122) Kommissionen fastslår derfor, at den metode, som Slovenien har benyttet til at fastsætte compensationen til Trbovlje-værket, sikrer, at tjenesten af almindelig økonomisk interesse udføres til de mindste omkostninger for samfundet indtil 2009. På baggrund af sagens specifikke retlige og faktuelle omstændigheder anses compensationen ikke for at overstige det beløb, en typisk veldrevet virksomhed ville kræve for at udføre den. Kommissionen finder derfor, at det fjerde kriterium er opfyldt, idet det tages i betragtning, at den omhandlede offentlige tjeneste ophører ved udgangen af 2009. Denne tidsfrist vil også give Slovenien mulighed for at overveje, om man fra 2010 vil gå over til »ren kul«-teknologi i stedet for brug af lignit eller omdanne brændsel til biomasse eller andet mindre forurenende brændsel i overensstemmelse med EU's energipolitik⁽¹⁾.
- (123) På baggrund af ovenstående konkluderer Kommissionen, at støtten til Trbovlje-værket under de ovenfor beskrevne specifikke omstændigheder opfylder de fire kriterier i Altmark-dommen og ikke udgør støtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1 —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtte, der ydes til godkendte elproducenter, der anvender vedvarende primærenergikilder som defineret i Sloveniens energilov, er forenelig med EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

Artikel 2

Den støtte, der ydes til godkendte elproducenter, der anvender kombinerede kraftvarmeanlæg som defineret i Sloveniens energilov, er forenelig med EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

Artikel 3

Den støtte, der ydes til Trbovlje-værket som defineret i Sloveniens energilov, udgør ikke statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Republikken Slovenien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 24. april 2007.

På Kommissionens vegne

Neelie KROES

Medlem af Kommissionen

⁽¹⁾ Se energipakken fra januar 2007, særlig KOM(2006) 843 endelig.